

**Arkusze zawiera informacje prawnie
chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu**

Układ graficzny © CKE 2020

CKE **CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizowanie wsparcia osobie niepełnosprawnej**

Symbol kwalifikacji: **Z.08**

Wersja arkusza: **SG**

Z.08-SG-24.01

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2024

CZĘŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 11 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

	B	C	
---	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Z danych zawartych w dokumentacji podopiecznego wynika, że w ocenie za pomocą skali Barthel otrzymał 40 punktów. Uzyskany wynik testu świadczy

- A. o pełnej samodzielności podopiecznego.
- B. o całkowitej niesamodzielności podopiecznego.
- C. o średniej niesamodzielności i potrzebie pomocy podopiecznemu.
- D. o lekkiej niesamodzielności i potrzebie niewielkiej pomocy podopiecznemu.

Zadanie 2.

Z udostępnionej dokumentacji asystent dowiedział się, że w teście równowagi i chodu Tinetti podopieczny uzyskał 18 punktów. Wynik testu podopiecznego świadczy

- A. o braku ryzyka upadków.
- B. o skłonności do upadków.
- C. o niskim ryzyku upadków.
- D. o wysokim ryzyku upadków.

Zadanie 3.

Asystent zaobserwował, że podopieczny podczas codziennych spacerów szybko się męczy, skarży się na duszność i ból w klatce piersiowej. Opisane objawy świadczą najprawdopodobniej o wystąpieniu u podopiecznego dolegliwości ze strony układu

- A. krążenia.
- B. kostnego.
- C. mięśniowego.
- D. pokarmowego.

Zadanie 4.

40-letnia kobieta z niepełnosprawnością ruchową od kilku tygodni jest drażliwa i nerwowa. Uskarża się na drżenie palców podczas pisania, kołatanie serca, obfite pocenie się i wzmożone pragnienie. Asystent zaobserwował, że podopieczna znacznie schudła. Opisane objawy mogą świadczyć o zaburzeniach funkcji

- A. serca.
- B. nerek.
- C. wątroby.
- D. tarczycy.

Zadanie 5.

Który rodzaj niepełnosprawności posiada podopieczna, która jest osobą słabowidzącą?

- A. Fizyczną.
- B. Sprzężoną.
- C. Sensoryczną.
- D. Psychofizyczną.

Zadanie 6.

Umiejętność czytania i pisanie, dobra pamięć mechaniczna, spowolniony proces spostrzegania, trudności w wykonywaniu zadań, które wymagają zwrócenia uwagi na kilka czynności jednocześnie, świadomość swoich deficytów, to cechy charakterystyczne osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu

- A. umiarkowanym.
- B. znacznym.
- C. głębokim.
- D. lekkim.

Zadanie 7.

Podopieczna choruje na reumatoidalne zapalenie stawów i ma zmiany chorobowe w obrębie kończyn górnych. W zakresie wykonywania których czynności można spodziewać się największych ograniczeń samodzielności podopiecznej?

- A. Czytania, chodzenia, mycia się.
- B. Siadania, wydalania, czesania się.
- C. Spożywania posiłków, ubierania się, malowania.
- D. Wstawania z fotela, chodzenia, prasowania bielizny.

Zadanie 8.

Asystent udzielając wsparcia choremu na chorobę Parkinsona z zaburzeniami chodu, który często potyka się, ma zaburzenia równowagi i problemy z rozpoczęciem ruchu, powinien poinformować go, że najkorzystniejsze dla podopiecznego będzie korzystanie

- A. z wózka inwalidzkiego.
- B. z kul łokciowych.
- C. z balkonika.
- D. z laski.

Zadanie 9.

Mężczyźnie poruszającemu się na wózku inwalidzkim, który mieszka na wysokim parterze budynku jednorodzinnej wychodzenie z domu ułatwi zamontowanie

- A. podnośnika nosidłowego.
- B. podnośnika noszowego.
- C. poręczy przy schodach.
- D. rampy podjazdowej.

Zadanie 10.

Podopieczna z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, ma trudności w wykonywaniu prania ręcznego. Które metody dydaktyczne powinien zaplanować asystent, przygotowując kobietę do samodzielności w tym zakresie?

- A. Pokaz i ćwiczenia.
- B. Wykład i pogadankę.
- C. Dyskusję i pracę z książką.
- D. Opowiadanie i burzę mózgów.

Zadanie 11.

Podopieczna czuje się wykorzystywana przez sąsiadkę, która pożycza od niej pieniądze i nigdy nie oddaje w ustalonym terminie. W tej sytuacji asystent powinien zaproponować podopiecznej udział w treningu

- A. umiejętności kognitywnych.
- B. umiejętności praktycznych.
- C. asertywności.
- D. Jacobsona.

Zadanie 12.

Leżąca w łóżku i osłabiona z powodu infekcji podopieczna ma trudności z odkrztuszeniem wydzieliny zalegającej w drogach oddechowych. Asystent w ramach profilaktyki zapalenia płuc u podopiecznej powinien

- A. zachęcać podopieczną do gimnastyki oddechowej i oklepywać jej klatkę piersiową.
- B. zachęcać podopieczną do wykonywania ćwiczeń biernych i spożywania posiłków.
- C. stosować tlenoterapię i zachęcać podopieczną do głębokiego oddychania.
- D. nawilżać powietrze i podawać podopiecznej leki wykrztuśne.

Zadanie 13.

Asystent ma wykonać zmianę koszuli u leżącej podopiecznej z porażeniem połowicznym lewostronnym. Zdejmowanie koszuli powinien rozpocząć od

- A. kończyny górnej lewej, potem zdjąć przez głowę, a następnie z kończyny górnej prawej.
- B. kończyny górnej prawej, potem zdjąć przez głowę, a następnie z kończyny górnej lewej.
- C. głowy, potem zdjąć z kończyny górnej lewej, a następnie z kończyny górnej prawej.
- D. obu kończyn górnych jednocześnie, a potem zdjąć przez głowę.

Zadanie 14.

Urojenia hipochondryczne występujące u podopiecznej charakteryzuje przekonanie

- A. o bezwzględnej zdradzie przez partnera.
- B. że inni ludzie chcą ją skrzywdzić, zniszczyć, spowodować cierpienie.
- C. o nękających licznych, mniejszych dolegliwościach czy ciężkich chorobach.
- D. o nieadekwatnej do rzeczywistości, wysokiej pozycji społecznej, władzy czy statusie materialnym.

Zadanie 15.

Jeżeli podczas spaceru podopieczny chorujący na cukrzycę mówi, że źle się czuje, drżą mu ręce, poci się i ma nudności, a badanie tętna wykazało 92 uderzenia na minutę, to objawy te mogą wskazywać na wystąpienie u niego

- A. hipoglikemii.
- B. hiperglikemii.
- C. wstrząsu anafilaktycznego.
- D. wstrząsu hipowolemicznego.

Zadanie 16.

Asystent zaobserwował u podopiecznego opadanie kącika ust po prawej stronie i zaburzenia artykulacji. Równocześnie podopieczny poinformował go o wystąpieniu, po tej samej stronie ciała, zaburzeń czucia i drętwieniu kończyn oraz bólu głowy. Opisane objawy mogą wskazywać na wystąpienie u podopiecznego

- A. migreny.
- B. udaru mózgu.
- C. nadciśnienia tętniczego.
- D. zawału mięśnia sercowego.

Zadanie 17.

Podopieczny, który ma zdiagnozowaną chorobę serca, jest mało aktywny i większość czasu w ciągu dnia spędza w pozycji siedzącej. Niedawno zaczął skarżyć się na ból w obrębie prawej kończyny dolnej nasilający się podczas chodzenia. Asystent podczas wykonywania zabiegów higienicznych zaobserwował obrzęk oraz zwiększone miejscowe podwyższenie ciepłoty kończyny. Występujący u podopiecznego zespół objawów może wskazywać na

- A. chorobę niedokrwienną kończyn.
- B. zapalenie żył powierzchownych.
- C. zakrzepicę żył głębokich.
- D. zator tętnicy udowej.

Zadanie 18.

Podczas wycieczki podopieczna została użądlna przez pszczołę w okolicę przedramienia. Poinformowała, że nie jest uczulona na jad pszczeli. Asystent udzielając pierwszej pomocy, powinien jak najszybciej

- A. wycisnąć jad i założyć podopiecznej na przedramię ciepły okład.
- B. usunąć żądło i założyć podopiecznej na przedramię zimny okład.
- C. przemyć ranę wodą z mydłem i podać podopiecznej lek przeciwbólowy.
- D. założyć podopiecznej na przedramię opaskę uciskową i wezwać pogotowie.

Zadanie 19.

Podopieczny zadławił się podczas spożywania posiłku i nie może odkrztusić kęsa pokarmowego. Asystent udzielający pierwszej pomocy wykonał nieskuteczną próbę oklepania okolicy pleców. Którą czynność powinien wykonać w następnej kolejności?

- A. Rękoczyn Esmarcha.
- B. Rękoczyn Sellicka.
- C. Chwyt Heimlicha.
- D. Chwyt Rauteka.

Zadanie 20.

Podczas wykonywania mycia całego ciała u osoby niesamodzielnej, leżącej w łóżku asystent powinien przestrzegać zasady

- A. zakończenia mycia ciała toaletą jamy ustnej.
- B. rozpoczynania mycia ciała od części najbardziej czystych.
- C. umycia w pierwszej kolejności miejsc najbardziej zanieczyszczonych.
- D. dostosowania kolejności mycia ciała zawsze do życzeń osoby podopiecznej.

Zadanie 21.

Mycie oka niesamodzielnej podopiecznej, asystent powinien rozpocząć od

- A. powieki górnej.
- B. powieki dolnej.
- C. kącika zewnętrznego oka.
- D. kącika wewnętrznego oka.

Zadanie 22.

Podopieczny ma stan zapalny w jamie ustnej. W tej sytuacji asystent powinien zaproponować mu płukanie jamy ustnej

- A. 0,9% roztworem soli fizjologicznej.
- B. wywarem z siemienia lnianego.
- C. 5% wodą utlenioną.
- D. naparem z szalwii.

Zadanie 23.

Do wykonania toalety krocza niesamodzielnej podopiecznej stale leżącej w łóżku należy przygotować basen sanitarny oraz

- A. mydło, myjkę, dzbanek z ciepłą wodą, ręcznik.
- B. miskę nerkowatą, miskę z ciepłą wodą, ręcznik.
- C. miskę nerkowatą, dzbanek z ciepłą wodą, dwa ręczniki.
- D. mydło, dwie myjki, miskę z ciepłą wodą, dwa ręczniki.

Zadanie 24.

Podopieczny z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc uskarża się na duszność wysiłkową i spoczynkową. W celu zapewnienia lepszej wentylacji płuc i zmniejszenia duszności asystent powinien ułożyć podopiecznego w pozycji

- A. półwysokiej.
- B. bezpiecznej.
- C. neutralnej.
- D. wysokiej.

Zadanie 25.

Do oceny ryzyka powstawania odleżyn, u podopiecznego leżącego w łóżku przeznaczona jest skala

- A. Lawtona.
- B. Barthel.
- C. Norton.
- D. Katza.

Zadanie 26.

Metodą profilaktyki przeciwoleżynowej, zalecaną dla niesamodzielnego podopiecznego leżącego w łóżku, jest zmiana ułożenia jego ciała w dzień, co najmniej co

- A. 1 godzinę.
- B. 2 godziny.
- C. 4 godziny.
- D. 6 godzin.

Zadanie 27.

Asystent opiekuje się 70-letnim mężczyzną chorym na cukrzycę typu 1. Podopieczny z powodu zaćmy ma trudności z samodzielnym ustawianiem właściwej dawki insuliny na dozowniku insulinowym (penie). Co powinien zrobić asystent, aby rozwiązać problem podopiecznego?

- A. Zaproponować podopiecznemu przyjmowanie doustnych leków przeciwcukrzycowych.
- B. Zlecić pielęgniarsce środowiskowej podawanie podopiecznemu insuliny.
- C. Kontrolować ustawioną przez podopiecznego dawkę insuliny na penie.
- D. Osobiście podawać podopiecznemu zleconą dawkę leku penem.

Zadanie 28.

Podopieczny cierpiący na zaparcia, w okresie nasilenia dolegliwości przyjmuje leki przeczyszczające o łagodnym działaniu. Asystent powinien poinformować podopiecznego, że leki te należy zażywać

- A. rano na czczo.
- B. na noc po posiłku.
- C. rano przed posiłkiem.
- D. w południe po posiłku.

Zadanie 29.

Fizjoterapeuta zalecił podopiecznej po operacji stawu biodrowego ćwiczenia izometryczne. Asystent powinien dopilnować, aby podopieczna wykonywała

- A. prostowanie stawu kolanowego i unoszenie stopy.
- B. napinanie i rozluźnianie mięśni pośladków.
- C. zginanie stawu biodrowego i kolanowego.
- D. odwodzenie kończyny dolnej.

Zadanie 30.

Asystent wspierający podopiecznego podczas wykonywania gimnastyki oddechowej powinien dopilnować, aby podopieczny wdychał powietrze przez

- A. nos i powoli wydychał przez usta.
- B. usta i powoli wydychał przez nos.
- C. nos i szybko wydychał przez usta.
- D. usta i szybko wydychał przez nos.

Zadanie 31.

Podopieczny z dysfunkcją słuchu używa aparatu słuchowego zausznego. Asystent powinien przypomnieć podopiecznemu, że w celu ochrony aparatu przed uszkodzeniem należy zawsze wyjmować go z ucha przed

- A. przycinaniem lub myciem wąsów.
- B. strzyżeniem lub myciem włosów.
- C. myciem protezy zębowej.
- D. myciem zębów.

Zadanie 32.

U podopiecznego w sobotę wieczorem wystąpiło pobołowanie brzucha oraz podopieczny dwa razy z wymiotował. W takiej sytuacji asystent powinien pomóc podopiecznemu zgłosić się do lekarza

- A. gastrologa.
- B. rodzinnego.
- C. szpitalnego oddziału ratunkowego.
- D. nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.

Zadanie 33.

68-letni mężczyzna po udarze mózgu z niedowładem połowicznym lewostronnym, porusza się za pomocą wózka inwalidzkiego. Które czynności i w jakiej kolejności powinien wykonać asystent, aby pomóc podopiecznemu bezpiecznie przenieść się z łóżka na wózek?

- A. Zablokować koła wózka, opuścić podnóżki wózka, unieść podopiecznego obejmując go w pasie i postawić go przed wózkiem.
- B. Opuścić podnóżki wózka, odblokować koła wózka, podtrzymać podopiecznego za ręce zgięte w łokciach i obrócić go w stronę wózka.
- C. Zablokować koła wózka, podnieść podnóżki wózka, zabezpieczyć lewą rękę przed przygnieceniem, chwycić podopiecznego w pasie i obrócić go w stronę wózka.
- D. Podnieść podnóżki wózka, odblokować koła wózka, zabezpieczyć lewą rękę przed przygnieceniem, podtrzymać podopiecznego za ręce i postawić go przed wózkiem.

Zadanie 34.

70-letni mieszkający samotnie podopieczny ma problemy z utrzymaniem higieny osobistej oraz dbaniem o swoje otoczenie i swój wygląd. Asystent planując pracę z podopiecznym, powinien zaproponować mu w pierwszej kolejności trening z zakresu

- A. planowania i robienia zakupów.
- B. umiejętności życia codziennego.
- C. organizacji czasu wolnego.
- D. umiejętności społecznych.

Zadanie 35.

Asystent powinien poinformować podopieczną po operacji wszczępienia protezy stawu biodrowego, że w okresie rehabilitacji **nie powinna**

- A. zakładać nogi na nogę.
- B. siedzieć na krześle.
- C. spać na plecach.
- D. chodzić.

Zadanie 36.

Asystent zaproponował niepełnosprawnej podopiecznej lubiącej kwiaty wycieczkę do ogrodu botanicznego. Którą metodę zastosował asystent?

- A. Choreoterapię.
- B. Estetoterapię.
- C. Ludoterapię.
- D. Ergoterapię.

Zadanie 37.

70-letnia podopieczna cierpiąca na wczesne stadium choroby Parkinsona najczęściej przebywa w domu. Rzadko kontaktuje się z innymi ludźmi, czuje się osamotniona. Którą formę nawiązywania relacji społecznych najlepiej zaproponować tej podopiecznej?

- A. Udział w spotkaniach osiedlowego klubu seniora.
- B. Wizytę w poradni zdrowia psychicznego.
- C. Rozmowę z lekarzem rodzinnym.
- D. Spacer do parku.

Zadanie 38.

Osobie, która nie posiada uprawnień do emerytury, przysługuje prawo do uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, jeśli ukończyła

- A. 60 lat i jest uprawniona do otrzymania dodatku pielęgnacyjnego.
- B. 60 lat i spełnia warunek kryterium dochodowego.
- C. 75 lat i przebywa w domu pomocy społecznej.
- D. 75 lat i przebywa w środowisku domowym.

Zadanie 39.

W celu otrzymania dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym asystent powinien poinformować osobę podopieczną, że wniosek należy złożyć do

- A. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
- B. Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń.
- C. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- D. Narodowego Funduszu Zdrowia.

Zadanie 40.

Podopieczny posiadający aktualne orzeczenie o niepełnosprawności może ubiegać się o dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego

- A. raz na pół roku.
- B. raz w roku.
- C. co dwa lata.
- D. co trzy lata.